

SAŋGBAND

TUURNKWE&ENT WADII

N

TUURNKPEEMT YUMII WADGA

**Sangband Tuurnkwæent wadii n
Tuurnkpeemt Yumii wadga**

Le Nouveau Testament et les Psaumes
en nawdm

Copyright © Wycliffe Suisse, Bienne, Suisse, 2013

Distribution

A.S.D.N., B.P. 3, Niamtougou, Togo

Publiée par

MiDi BIBLE

Ministère pour la Diffusion de la Bible en langues minoritaires
Av. de Croix de Rive 32, 1028 Préverenges, Suisse

ISBN 978-2-940059-13-3

Permissions d'utilisation

Les illustrations des pages 71, 94, 94, 212, 233, 237, 248, 261, 272, 293, 299, 306, 344, 448, 528, 884, 885, 890, 891, sont de Horace Knowles modifiées par Louise Bass. Reproduites avec autorisation. Copyright © The British & Foreign Bible Society, 1994

Les illustrations des pages 16, 18, 41, 68, 157, 337, 564, 572, 790, 879, 884, 886, 891, sont de Horace Knowles. Reproduites avec autorisation. Copyright © The British & Foreign Bible Society, 1954, 1967, 1972, 1995

Les illustrations des pages 61, 102, 152, 317, 879 sont de Darwin Dunham. Reproduites avec permission. Copyright © United Bible Societies, 1989

B`ba wadgankenan bii

Wadbuudga ba gbehkwegda hareh': Tuurnkpeemt gbehf n Tuurnkwæent red.

Tuurnkpeemt wadii kεema lan nnii Sangband nn da ree tant n nidba, n lan nnii nidbee nn da gwid-d kaawr, n nan lan nnii dn da lo tuurnt n d` tigr lee. Hi ta weraa lan nnii In ba na nidba neer ka bee-d loogu, n lan nnii dn kpaḥaa bá neerm lee.

Tuurnkwæent wadii, hii boḥoo Gohomt Sangband nn tamn d` Budaaga Yeesu Krist na ḥà biir tant tii gwæet. Gohomtii boḥoo na nid baaben tii ḥá tia na Yeesu nnii Sangband Budaaga wii soḥda ḥà weriib ka ta tia ban boḥoo ḥá kuum n ḥá himtgm jugun tii. Ḥá tia welee menguu jugun wii kitg gwelḥa Sangband buga. Welee nnii tuurnkwæent dn tag n d` Budaaga n lo tii. D` ba d` waa-wu ḥá fubehii d` nan soḥdg-wu d` haarn ḥá kuum kaann.

Yeesua kuum kaann nnii ḥá gwæet soḥdgtba nn ḥod ḥá weriib n ḥá neerm l` gwæet, ka bo na l` torg nid na ḥà miig jugu daḥb huru. Lag nidbilma ḥoda Tuurnkwæent wadgee. Ká ni ba wadii kwæereḥ n hilbleḥ'.

Bà hoḥl noogrhinaahii na Yeesu Krista Gohomt wadii. Nidba banaaba ḥoda-hi.

*Wadga ká tagd Yeesu Krista Gohomt wadii hinaahii kee nnii **Tumtba ḡmægt reka.** Kà weraa lan nnii Yeesua tumtba nn her ḡmæḡb ḥá kuum kaan n ban werii nidba ḥá gwæet lee.*

*Wadii kwihf n hitahhii ḥi tagd hii ba na Yeesu Krista **tumt Foola** ḥoda-hi. Ḥà ḥoda wadhii ka tɔɔ nidba na bá hom ḥom Yeesua weriib ban da ba hom bii na l` ta torg-ba na bà maantr bà kpaturun gonyii hí bee hii.*

*Wadii hiniindhii ḥi tagd hii ba na **tumtjeenba** ta ḥoda-hi na l` torg Krista tiiba na bá hom ḥom, l` haḥlg bá gwæet ḥen tiim.*

*Tuurnkwæent wadkaawrgan, Yeesua rea gwæet tiit ka weraa ḥá tumt Yohanæesa. Lee, wii t hoorm-t. Kee nnii **Fohmgan gwæet In ree n werii tii wadga.** Kà weraa lan nnii In kee l` gɛtg tant dihm man lee.*

*Wadga ká fɛla kee nnii **Tuurnkpeemtn Yumii reka.** Yumhii ba na tuurnkpeemtn tiiba seengbn. Bà ta ḥena-hi n ḡmæḡb tuurnkwæentntinan.*

Bà da ḥoda tuurnkpeemt wadii n hebrmn. Tuurnkwæent rei lee, bà

B' ba wadgankenan bii

4

da hoda-hi n greekmn. Bá ree-hi n lam jugu jugun. Hi ta reda gwelŋa n nawdmn n nnii.

Waari kɔtɔd

[] Ban da hoor wadnoogrii lee, biiba t foruu gwɛɛt, volba t hewl govont. Lee, ka v` nyaan [] miig na gwɛɛt t` ba huuga tii kpaŋ vuuguun wadhii menhiin.

« » Ka v` nyaan gwɛɛt tiit ba waarinhina huuga, miig na hii noon gwɛɛt dee dee nnii ban loŋr n hoorm. Bà ba hewl laa bà ba gwihdg kan kuugu.

“ ” Waarinhina weraa na nidhii heewra n gwɛɛlb n ka loola kan hii jeena noon gwɛɛt. Gwentah, hà ba hewl bii halah nn bed tii jugun.

-- Waarinhina weraa na gwɛɛt t` ba huuga tii rea gwɛɛt t` ba t` kaa tii kɔtɔd laa l` hewla diila t` hen.

() Waarinhina weraa na bà hoda goyentii kaalaja hin kaadg keen. Hi ta weraa riikan na gwɛɛt hin kaadg tii ba n faransmn.

* Gwɛɛt tiit bee t` kpa a hena-t n ημεεgb heruh laa t` kɔtɔd ba gemm na bà hom. Ka v` nyaan waarunhuna * gwɛɛgu kuugu bahm, hiluu wadgee fellaja, ba v` nyaan kan gwɛɛguu kɔtɔd.

z Ka v` nyaan waarunhuna gwɛɛgu fellaja, geedg wadvaaguu kwɛɛn. Ba v` nyaan hubiiga n vugu gwɛɛguu nn bahr n bii.

Ban ree bii

Want tiit da bee, ka kpaŋ gwelŋa. Bà da ta hena ημεεgt tiit tn kpa a hena tii. Lee, bà ree welee na v` nyaan blaŋb nn da ba lee.

Tant ban ree tii

Ba v` nyaan wadgee bahm bà ree tant bà kan da meedr Yeessuu ree Yeessua vuugun Sangband haar. Wadgee toglgm, ba v` nyaan tant bà kan da meedr Yeessuu ree. Bà hohi-t na *Yisraheel. Ta ba v` nyaan kan huri tumt Foola nn da tag n san ka faa Sangband gwɛɛt hii.

5

B' ba wadgankenan bii

Gɔhwgu hoorb

hoorb

In bo na l` biir tii

Lukaasa 5.12 Lukaasa wadgan, hubinuurgan, vugkwifr n rehdro.

Matewa 3.1-12 Matewa wadgan, hubitahrgan, vugnoogru kakefnan kwifr n rehdro.

Hebrmba 3.7,15 Hebrmba wadgan, hubitahrgan, vugleblfu, n kwifr n nuuru.

Lukaasa 1-2 Lukaasa wadgan, hubinoogrga kakefnan rehdro.

Markuusa 8.31-9.1 Markuusa wadgan, hubiniindja, vugkwɛɛtaŋ n noogru kakefnan hubiwɛhŋan, vugnoogru.

Yum8^{an}.7 Yumniindjan, vugleblfu.

Fetra wad1^{gan} 2.3 Fetra wadnoogrgan, hubirehdro, vugtafru.

Wadbuudgan wadii

Wadbuudgan wadhii menhii kpañ wadgankenan, gwentañ, l'gbaama rikan na bà nyaan ban bed hí ni kiigan tii.

<i>nawdm</i>	<i>faransm</i>
Baħlb deedgm	Deutéronome
Dañyeela	Daniel
Fetra wad1 ^{ga}	1 Pierre
Fetra wad2 ^{ga}	2 Pierre
Filɛmoona	Philémon
Filiifi tiiba	Philippiens
Galasii tiiba	Galates
Habakuuka	Habacuc
Hagaaya	Aggée
Hebrmba	Hébreux
Hosea	Osée
Huraamba gwɛɛt wad1 ^{ga}	1 Chroniques
Huraamba gwɛɛt wad2 ^{ga}	2 Chroniques
Huraamba wad1 ^{ga}	1 Rois
Huraamba wad2 ^{ga}	2 Rois
Ĥabdiyaasa	Abdias
Ĥamoosa	Amos
Ĥefɛɛs tiiba	Éphésiens
Ĥɛsraasa	Esdras
Ĥɛstɛera	Esther
Ĥiyooaba	Job
Kaalb	Nombres
Kɔlɔɔs tiiba	Colossiens
Kɔɛɛnt tiiba wad1 ^{ga}	1 Corinthiens
Kɔɛɛnt tiiba wad2 ^{ga}	2 Corinthiens
Leviitmba	Lévitique
Ln ree n werii	Apocalypse
Lukaasa	Luc
Malħakia	Malachie
Markuusa	Marc
Matewa	Matthieu
Miikaaya	Michée

Nahuuma	Nahum
Nawdlam	Proverbes
Nehɛmyaa	Néhémie
Noor	Lamentations
Nyabm	Exode
Roomaa tiiba	Romains
Ruuta	Ruth
Sakaria	Zacharie
Samuħeela wad1 ^{ga}	1 Samuel
Samuħeela wad2 ^{ga}	2 Samuel
Sofoñyaa	Sophonie
Tesaloniik tiiba wad1 ^{ga}	1 Thessaloniens
Tesaloniik tiiba wad2 ^{ga}	2 Thessaloniens
Tiita	Tite
Timotea wad1 ^{ga}	1 Timothée
Timotea wad2 ^{ga}	2 Timothée
Tumtba ħmɛɛgt	Actes des apôtres
Weem kɔtɔdn	Genèse
Weriita	Ecclésiaste / Qohélet
Yaani yaadba	Juges
Yakooba	Jacques
Yeremia	Jérémie
Yesaaya	Ésaïe / Isaïe
Yɛɛskyeela	Ezéchiël
Yohanɛɛsa	Jean
Yohanɛɛsa wad1 ^{ga}	1 Jean
Yohanɛɛsa wad2 ^{ga}	2 Jean
Yohanɛɛsa wad3 ^{ga}	3 Jean
Yoħeela	Joël
Yonaasa	Jonas
Yoosua	Josué
Yumħɔmga	Cantique des cantiques
Yumii	Psaumes
Yuuda	Jude

Yeesu Krista Gohomt
MATEWA
nn da hod tii wadga

— B' ba wadgankenan bii —

Yeesu Krista Gohomt wadii

Yeesua Gohomt wadii weraa-t hà ημεεγτ tantntina hen, han da her n han da werii bii kakehnan hà kuum n hà himtgm. Nidba banaaba hodda-hi, bilmwu kayen, bilmwu kayen. Wo ban da hod bà membee l'hel Yeesu yenwii lee, kaalant tiit t ka bee ka ton taa kpaalaa. Gwentah, bá hod wadhii bee hodda wo ban ba bà bee lee, na nida hom ban bo na bà biir tii. Tii nnii kaalanyont nn kpaá ton taa. Yeesu Krista Gohomt Yohanεεsa nn da hod tii wadga beel n kayen kpaalaa.

Sangband da beda na d' nan tuuna hii na há ree d' tigr *Yisraheel behgun. Bà da hohf tigríi tiiba na «Yisraheel tiiba» laa «*Yuudaa tiiba». Gwεεtii ba tuurnkpeemt wadgan. Vuugu Yeesua nn da daan tant jugun kuu, Roomaa tiiba da mada Yisraheel korgu, lee, Yuudaa tiiba kod t ka diila na Sangband nn ba d' tamn wii (ban da hohf na «Krist» wii) ba há ree-ba Roomaa tiiba nuhun. Gwentahaa, Yeesua ba he welee. Há ree biiba bà to-wu bayen bee bà fubshhiin n ta *Saatana gemmntn. Ka ba na há he welee, há vidm hayen bá kaa n jum kunyonyu kod n kuum. Sangband t himii-wu gotahrd goor.

Yuudaa tiiba nn da diila welee nnii Yeesua nn da kpaá hohf hayen na «Krista» ka hà bohoo hayen hà gwεεt. Hà da hohf hayen na «*Nida Budaaga».

Yuudaa tiiba bermba kod da sol fobefgu ka kpaá bag na bà borii bà kaalant. Tii nnii ban da kpaá tia na Yeesu nnii Sangband nn da bed na d' nan tuuna wii, n kirm han da weraa tii n vid há jugun ka bag na bà kuu-wu.

Gohomt wadhii lógl Yeesu na Sangband Budaaga, kà ba n gemmnt ka weraa hom ka bohoo huraant dn ba d' kalgr tii gwεεt. Yeesua ba

n Sangband gemmnt. Gemmntii yata Saatanwu n kunidba bá ret. Mt
Sangband tamn-wu na há ree nidba fubefga gemmntn.

Yeesu Krista Gohomt Matewa nn da hod tii wadga

Há hod Yeesu Krista Gohomt wadgankena wii da ba na Yuudaa tiin, ka ta ba na lambhu sohfdgtn. Hà da kitg Yeesua *tumta n ka ba kwihr n barehbee huuga (Matewa 9.9). Bà da hohf-wu na Matewa ka ta hohf-wu na Levia (Markuusa 2.14 n Lukaasa 5.27).

Há wadgee hεla Yuudaa tiiba. Bee da kaala tuurnkpeemt wadga. Bà da hodda huraa há ba hà daan hà vii há yandaa *Daviida jarga wii. Há huraantii ba t' bem kakehnan. Tii kaa nnii Matewa nn hfgaa kod tuurnkpeemt wadgan gwεεt tiit jugun na l' werii na Yeesua hera gwεεt bohoo tba nn da bed tii jugun.

Yeesu nnii huraa. Biilm, hà ba na tankwεent huraan, tii nnii sangbambiimn huraant ret. Yeesua ta weraa nidba ln ba na bá he bà jib há huraantn lee, n ln ba na nida mad hayenwu t' ni lee, n ln ba na bà faam-t volba lee.

- Hubi19^a kakehnan hubi4^{ga}, vug16^{un}, Matewa bohoo ln maantra huru na Yeesua bah há ημεεγb nidba huuga lee.
- Hubi4^{ga}, vug17^u kakehnan hubi16^{na}, vug20, Matewa kεεma lan nnii Yeesua nn bah hà ημεεγb Galilee tantn n t' kpama retn lee.
- Hubi16^{ga}, vug21^u kakehnan hubi18^{na}, Matewa bohoo Yeesua nn maantra há gwεεt sohfdgtba lee gwεεt.
- Hubi19^{na} kakehnan hubi25^{gan}, Matewa bohoo Yeesua ημεεγb Yuudee tantn gwεεt.
- Hubi26^{na} kakehnan hubi28^{an}, Matewa bohoo Yeesua kuum n há himtgm l' gwεεt.

L' MAANTRA HURU NA YEEUSUA BAH HÁ ΗΜΕΕΓB NIDBA HUUGA

Yeesu Krista yandaba hida nnanah'

Ta nyaan Lukaasa 3.23-38

1 ¹ Yeesu Krista yandaba hida nnanah'. Bà da meedra Yeesu Kristwu hurberm *Daviida buudmn, bá da meed wiiwu *Habrahaama buudmn.

² Habrahaama da meedra *Yishaaka, Yishaaka t maadm *Yakooba,

Yakooba t maadm Yuudawu n hà teelba, ³ *Yuuda t maadm Fεεεswu n Jεεraa, bà da hofl bá nya na Taamra. Fεεεsa t maadm Hεsroona, Hεsroona t maadm Raama, ⁴ Raama t maadm Haminadaaba, Haminadaaba t maadm Naasoonaa, Naasoonaa t maadm Salmoonaa, ⁵ Salmoonaa t maadm Boħaasa, bà da hofl há nya na Raħaaba. Boħaasa t maadm Hooƒeeda, bà da hofl há nya na Ruuta. Hooƒeeda t maadm Yisaaya, ⁶ Yisaaya t maadm hurberm Daviida.

Daviida t maadm *Salmoonaa, há nya da ba na Huriyaa fogn. ⁷ Salmoonaa t maadm Roobħaama, Roobħaama t maadm Habiyaawa, Habiyaawa t maadm Hāsaa, ⁸ Hāsaa t maadm Yoosafaata, Yoosafaata t maadm Yooraaama, Yooraaama t maadm Hosiyaasa, ⁹ Hosiyaasa t maadm Yootaama, Yootaama t maadm Hahaasa, Hahaasa t maadm Hiskiyaasa, ¹⁰ Hiskiyaasa t maadm Manasea, Manasea t maadm Hamoonaa, Hamoonaa t maadm Yosiyaa, ¹¹ Yosiyaa t maadm Yekoħyaawu n hà teelba. L' vuuguu nii ban da moƒr *Yisraheel tiiba n san n lo-ba *Babiloon tantn.

¹² Ban da moƒr Yisraheel tiiba n san n lo-ba Babiloon tantn n l' kaannaa, Yekoħyaa t maadm Saaltiħeela, Saaltiħeela t maadm Sorobabeela, ¹³ Sorobabeela t maadm Habiyyuuda, Habiyyuuda t maadm Helyakiima, Helyakiima t maadm Hāsoora, ¹⁴ Hāsoora t maadm Sadooƒa, Sadooƒa t maadm Hayiħaama, Hayiħaama t maadm Heliyyuuda, ¹⁵ Heliyyuuda t maadm Heliħasaara, Heliħasaara t maadm Mataana, Mataana t maadm Yakooba, ¹⁶ Yakooba t maadm Yoosefa, Maaria sida. Maariiwii da meedra Yeesua, Sangband nn bantg wii^z.

¹⁷ Tii lee, bà kala wahii menhii. L' log Hābraħaama kakeħnan Daviida, samba t ka ba kwifr n banaaba, bá n bà kwεelba. L' ta log Daviida kakeħnan ban da moƒr Yisraheel tiiba n san n Babiloon tantn, samba t ka ta ba kwifr n banaaba, bá n bà kwεelba. L' ta log vuugu Yisraheel tiiba nn san Babiloon tantn kuu kakeħnan Krista maadb, samba t ka ta ba kwifr n banaaba, bá n bà kwεelba.

1.16 *Sangband nn bantg wii*, bà hofl greekmn na *Krista*, ka ta hofl hebrmn na *Mesia*, l' kotod na *kpaam tia*. Biilm, *Hebrmba da hakra kpaam nidba ln bantg na bá mad ημεεbermb biib bee, wo huraamba n *gwεεεt boħoƒtba n *gotibermba.

Yeesua rorlanja n hà hidr kotod

Mt

¹⁸ Ln da her nnanah' bà maad Yeesu Krista. Maarii nii Yeesu Krista nya. Bà da bagra-wu Yoosefa, há hem fuuga n *Vohoom Buudm gemmntn, wú n hà sid bà ban log taa^z. ¹⁹ Há sid Yoosefa da ba nidħoma. Há ka ba sokl na hà rεε-wu nidba nongan ka diila na hà kir-wu sabah'. ²⁰ Hān da diila welee lee, *Saberma tumthii t san há man jaamiitn n boħoƒ-wu na:

«Yoosεf, *Daviida yakiiga, log Maarii na v' foga, daa siil fobεħgu! Fuuga hān ba n kee, hà hera-ka n Vohoom Buudm gemmntn. ²¹ Há kee hà meed budaaga, v' bahdg-ka na Yeesua, l' kotod na "Sangband dahl nidba juuni", blaħb kaa na kà nan dahl ká tigr jugu kà ree-d d' fubεħii ni.»

²² L' menguu hera welee na gwεεεt Saberma nn da bed ka tagaa n hà *gwεεεt boħoƒota noor tii he t' jugun.

²³ Há da boħoƒ na:

*Biiriiga nan ħena fuuga
kà meed budaaga,
bà bahdg-ka na Hemanuħeela,
hidrii kotod n bà lamn nii na
Sangband ba t' man.*

²⁴ Yoosεfa nn himtg lee, n hem wo Saberma tumta nn da bed-wu jaamiitn lee. Há logm Maarii na há foga, ²⁵ gwεεεtaħ' n ka ba nyaan há ħen kakeħnan Maaria nn dan n maadm há budaaga. Lee, Yoosεfa t bahd-ka na Yeesua.

Biiba miig na Yeesu nii huraa n san na bà seerj-wu

2 ¹ Bà da meedra Yeesuwu Betlεħem korgun, *Yuudee tantn. Lee wen, *Hērooda mad huraant. Ban meedr Yeesu lee, taadba biiba bá kwεħεε ηmedii jugun bee t ren n toŋu kwεεn tigan n daan *Yerusalem korgun. ² Ban taan lee, n gbaam na:

«Buga ban meedr l' ka ba na ká di *Yuudaa tiiba hurbermt kee, ĵ kà ba tee? T' da ba toŋu kwεεn, n yum ká ηmedga, tii nii tn daan na t' seerj ka jeerħa-ka.»

³ Huraa Hērooda nn fomr welee lee, há rarm t hamt há ni, l' lag n Yerusalem korgun nidba memba meħ'. ⁴ Há kpogl *gotibermba, n

1.18 *Bà ban log taa l' kotod nii na bà ban nyaan taa ħen.*

*bahlb weriitba memba, n gbaam-ba na ʒ tee nnii In da ba na bá meed *Sangband nn bantg wii^z? ⁵ Bá leed-wu na:

«L` da ba na bá meed-wu Betlæehem, Yuudee tantn, blahb kaa, Sangband *gwæet bõhçot da hoda na:

⁶ *Ven, Betlæehem, Yuudee kørhiiga ven,
Yuudee tant nii,
lag ven nnii kòrtutugmbuga,
huraahii nan ror v` ni,
há kpaahaam mà tigr *Yisraheel.*

⁷ Lee wen, Hérooda t hoh taadbee gohlgan na bá kεeml-wu vuugu ηmædgee nn da red kuun. ⁸ L` tog há bõhçot-ba na:

«Ked-n Betlæehem n` bag bugee n` miig kà kan ba ree hõm! Ka n` nyaan-kaa, n` he na mà ta miig, mà san mà seerj ka jeerjla-ka.»

⁹ Huraa nn bed-ba welee lee, bá lõom huru, n ta yum ηmædga ban da ba toŋu kwæen n yum kee ked bà nõngan. Ká san n taam kaalaja bugee kan da ba ree, n hiw haarii jugun n jehnt. ¹⁰ Bá yum welee, l` hẽm-ba lamæegu biii. ¹¹ Bá jib haariin, n yum bugee n kà nya Maaria, n gbafnt dind ká nõngan, n seerj ka jeerjla-ka. L` tog, bá rawdr bá kadakii n sahm-ka want: sika n *nyabiir nyanyaam n *tlaar kpaam. ¹² Tii n t` kaan, Sangband t bõhçot-ba jaamiitn na bá daa ηmetgii Hérooda man bii. Bá lõgm hurjeenu n kulii bá kõrgu.

Yoosefa sela n san n Yeesuwu n Hẽjift tantn

¹³ Taadbee nn kul lee, *Saberma tumthii t daan Yoosefa man, n bõhçot-wu jaamiitn na:

«Vidg! Lõg bugee n kà nya v` siil v` san *Hẽjift tantn, v` bẽm kan kakehnan mà daa bõhçot-v na v` ηmetgn, blahb kaa Hérooda bagl bugee na hà kuu-ka!»

¹⁴ Yoosefa t vid yelmaa, n lõgm bugee n kà nya, n lõom huru n nyingu n san Hẽjift tantn. ¹⁵ Há san n ka ba kan kakehnan goor Hérooda nn dan n kuun dii. Welee hera na gwæet Saberma nn da bed ka tagaa n hà *gwæet bõhçot noor tii he t` jugun. Tii nnii na:

Mà hoh mà budaaga na ká ren Hẽjift tantn.

¹⁶ *Hérooda nn da miig na taadbee hogl-wu lee, há lo kwæwwewerga biii. Lee wen, há hiluu vuugu taadbee nn da kεeml

2.4 Nyaan 1.16 n kwæen gwæet.

na ηmædga da reda kuun, n tom na bá ku Betlæehem kõrgu n kørni hí ba kú kpama hii kunidbudai menii kakehnan hí sohdg bina hareha hii. ¹⁷ Reekan lee, gwæet Sangband *gwæet bõhçot Yeremia nn da bed tii, t` hẽm t` noor hẽn. Tii nnii na:

¹⁸ *Bà homra ηmæega kiiga mçõ Ramaa kõrgun,
nidba kuum ka nagdra bayen.
L` ba na Raheela kuuma hà bii.
Hà kpaabag na bá kwiiŋl hà kwæewr,
blahb kaa há bii kpiidrn.*

¹⁹ *Hérooda nn da kpiir lee, Saberma *tumthii t bõhçot Yoosefwu jaamiitn Hẽjift tantn na:

²⁰ «Vidg! Lõg bugee n kà nya, v` ηmetgii n ban *Yisraheel tantn. Bá da bag bugee na bà kuu-ka bee, bà kpiidrn.»

²¹ Lee, Yoosefa t vid n lõgm bugee n kà nya n ηmetgii Yisraheel tantn. ²² Hã taai lee, n hom na Hãrkeelawosa diira Yuudee huraant n kad há sa Hérooda jargan. Lee wen, fobẽhgu t mug-wu. Há diil há ni na hà kpaah hà kad tantiin. L` werii-wu jaamiitn In ba na há he lee. Tii lee, há vid n san *Galilee tantn, ²³ n kad kõrgu kuugun bà hohku na Nasaræet. Welee hera na gwæet Sangband *gwæet bõhçotba nn da bed tii he t` jugun. Tii nnii na: *Bà nan ba bà hohm-wu na Nasaræet tia.*

Nyaalm huurt Yohanæssa faa gwæet l` maantra Yeesua huru

Ta nyaan Markuusa 1.2-8; Lukaasa 3.1-18; Yohanæssa 1.19-28

3 ¹ Lee n l` kaann, nidhii bà hoh-wu na Nyaalm huurt Yohanæssa t ree hayen kpamloŋun, *Yuudee tantn, n bah n ka faa Sangband gwæet ka bõhçot na:

² «Lagii-n neerm, na *sangbambiimn huraant nyõhra n nn!»

³ Yohanæss nnii nid *gwæet bõhçot *Yesaaya nn da bed gwæet t` hel wii. Hà da beda na:

*Nidhii tola kpamloŋun na:
Maantr-n Sabermwu huru,
koo-n-wu huri hi bẽm tif'!*

⁴ Yohanæssa da hægra dimr bá rog-d n kaanfoht deera kowt, ka boow gband damr há sargan. Hà da jul tawri, n kpam loolan hekpaam. ⁵ *Yerusalem kõrgu, n *Yuudee tant mẽnt, n tant t` ba *Yõrdaan kol kpama tii mẽntii nidba da kena hà man. ⁶ Bà da